

DÉLSOMOGY

Függetlenségi és 48-as párti politikai lap. Megjelenik Vasárnap.

<p>Előfizetési árak: Egész évre 8 korona. — Fél évre 4 korona. Negyedévre 2 korona 50 fillér. — Egyes példány ára 20 fillér. —</p>	<p>Felelős szerkesztő: BARVÁRTH GYULA.</p>	<p>Szerkesztőség és kiadóhivatal: Igmándy-utca 60 szám. Kéziratot vissza nem adunk. — Nyílt-tér garmond sora 40 fillér. —</p>
--	--	--

Karácsonyi iparpártolás.

(F. É.) Minden esztendőben, mikor az aktuális vásárlások ideje elérkezik szükségesnek tartjuk, hogy figyelmeztető szavunkat telemjük s közönségünket arra szólítsuk fel, hogy karácsonyi szükségleteiket, amennyiben az lehetséges, olyan helyekről szerezzék be, ahol a magyar ipar termékei kerülnek eladásra, a magyar kezek munkájáért kérnek elfogadható árakat. A magyar iparpártolás mindenkor szigorú kötelessége minden magyar honpolgárnak. Hiszen az Ausztriával való közösség megakadályozza egyéb módját a hathatós védekezésnek s így csakis a társadalmi vámsorompó nyújt módot arra, hogy megvédjük jogos érdekeinket s előmozdithassuk, az amugy is gyenge s épen pártolás hiában szenvedő magyar ipar fejlődését.

A karácsonyi vásár képezi az iparcikkek fogyasztásának majd legnagyobb százalékát. Ha tehát a karácsonyi vásár jól beült a magyar iparoságnak, akkor ujult munkakedvvel lát-

hat neki a munkának s jövőbeli reménysege tápot ad egy újabb küzdelmekkel teli esztendő végig robotolására. De ha minden esztendőben, a karácsonyt megelőző időszakban szükségesnek találjuk azt, hogy felszólításokkal, cikkekkel szorítsuk a magyar közönséget arra, hogy kötelességét teljesítse, akkor, ugy látszik még mindig nem történik semmi sem arra nézve, hogy a magyar ipar, a magyar kéz munkája abban a védelemben részesüljön, amely védelemre feltétlenül szüksége van, hogy a különösen az osztrák iparral való versenyében sikerrel küzdhessen meg annak erejével, évszázados multjában rejlő erősségével s azal a pártolással, melyben az osztrák kormány s nemzet részéről mindenkor részesült s a melynek mai nagyságát s erejét tulajdonképen köszönheti.

Nem történt semmi, sem az illetékes tényezők részéről, sem a magyar közönség oldaláról, mely a magyar ipar fejlődését, megerősödését előmozdithatta volna. A kormánykörök gyengék ahhoz, hogy a magyar iparnak támaszául szolgálhasson az osztrák verseny-

nyel szemben, a magyar közönség pedig sokkalta érdektelenebb, semhogy az ő közreműködésével a társadalmi vámsorompó üdvös intézménye létesíthető lenne s annak áldásos hatása érezhetővé válnék. Minden tehát marad a régiben. A magyar ipar még mindig a kezdet nehézségeivel küszködik, a magyar iparos nyomorog s mindenki a földmivelés felé gravitál, mint az egyetlen, állítólagos biztos megélhetési, kenyér szerzési forrás felé.

Hogy ez így jó lenne-e, erre azt hiszem senki sem ad igenlő választ. Mindnyájan érezzük a magyar ipar kezdetleges stádiumának káros hatását. Mindnyájan szenvedünk annak átkos hatása alatt, hogy egyvámterületen kell versenyre kellünk az osztrák mindenkor dédelgetet iparával, de semmit sem tesszünk annak leküzdésére. Hagyjuk mindezt a régiben s ha a jó Isten ott fenn a magas egekben nem gondoskodik a magyar ipar fejlődéséről s haladásáról, más tényező ugyancsak kevés beleavatkozást tanusítana ebben a kérdésben.

Mit tehet a magyar közönség ? !

A gyomorkura.

Tengerparti nyaralásukból visszatérve, Pottle ur és Pottlené asszonyság természetesen betegnek és megtöröttnék érezte magát. Pottle urat egy „Higienikus Gyógyász” feliratu réztábla állította meg az utcán reggel.

Várakozó hitveséhez egy nagy, tele nyomott papirossal kezében es arcán jelentőséges mosolylyal tért meg.

— Ez a recept ? — kérdezte Pottlené.

— Miért nem csináltattad meg mindjárt a patikában ?

Pottle urat felbőszítette ez a megjegyzés.

— Megcsináltatni -- kiáltott. — Hát üvegbe dugaszolva akarod ezeket a séta-

gyakorlatokat, minden félórában egy evőkanállal ? Vagy a friss levegőt és a hideg fürdőt ostyába csavarva akarod bevenni nem ? Nem hivatásos méregkeverő ez az ember. Orvosságot egyáltalában nem rendel. Az egész bajnak, azt mondja az erős tengeri levegő az oka. Abból sokat bevesz az ember és aztán megrendült szervezettel jön haza.

— Na jó, és hogy akar bennünket meggyógyítani ?

— Hát fiam, szigorú diéta, legalább egy hónapig. Hallgasd csak :

„Reggeli : nyolc óraker. Egy fél lágy tojás, két vöröshagyma-cikkely, 5 gramm Graham-kenyér, vaj nélkül és egy csésze kakaó.

Pottlené komolyan és kissé aggodalmasan figyelt.

„Ebéd : 1 óraker. Egy marék amerikai mogyoró, egy fűrt szőlő, egy kanál rizs, egy felfujt.

— No jó, azután valami kiadós uzsonna kell majd.

— „Uzsonna : 6 óraker. Két és fél uncia Graham kenyér, egy főtt citrom, egy csésze kakaó.

— Igen, értem, — de nem gondolod, hogy a tulnehéz vacsorák megterhelik a gyomrot ?

— Ki beszél itt vacsoráról ?

— Hát az nincs ? — kérdezte Pottlené és nagyrameresztette a szemeit.

— Persze hogy nincs. Ez az ember azt mondja, hogy a vacsora veszedelmes tévedése a kulturának.

— No és ez minden ?

— Ami az evést illeti. Hanem ennek

NAGY KARÁCSONYI VÁSÁR!

Teljes szövetrohák 3 kor.-tól feljebb.

Mosható foulard selymek 1 kor.-tól feljebb.

Teljes Blousok selyem, szövet és mosókelmékből 1 kor.-tól feljebb.

Maradékok félárban.

DEUTSCH DÁVID FIA divatházában SZIGETVÁR.

Ez a kérdés merül fel lelki szemünk előtt. *Mindent.* A németek előszeretettel vásárolják mindazt, amire ez egyetlen jelszó van megörökítve. „Made in Germani.“ Miért ne keressük mi azokat az iparcikkeket, ahol feltűnően ki lenne tüntetve, hogy „Made in Hungary“, vagyis, hogy készült Magyarországon? Bizonyos, hogy erre még az is szükséges lenne, hogy ezek a feliratok a magyar iparcikkekre reá kerüljenek s hogy a törvény szigorúan büntesse, ha ez a felirat idegen iparcikkekre hamisíthatnak.

Egyelőre azonban megelégszünk azzal is, ha minden egyes karácsonyi vásárló a kereskedésben megkérdezi, hogy az általa vásárlandó iparcikk magyar gyártmány-e s ragaszkodik ahhoz, hogy csakis olyant vegyen, melyet a magyar munkás kéz hozott erre a világra. Ha ezt cselekedjük csupán, akkor is eleget tettünk egyelőre hazafias kötelességünknek.

Mit tárgyal a képviselőtestület?

Mint hivatalos forrásból értesülünk, a hét folyamán tartandó képviselőtestületi ülésen a következő fontosabb ügyek tárgyaltnak:

A községi hordójelző hivatal felállításáról szabályrendelet alkotás.

Segédjegyző, végrehajtó, rendőrbiztos és a rendőrök fizetésjavítási kérelme.

A közgyűlési tanácssterem és erkélyének valamely politikai célra való átengedése ügyében hozott közgyűlési határozat megszüntetését kimondó vármegyei határozat és ennek kapcsán egyéb intézkedés.

A község által helyi érdekű vasut létesítésére kért előmunkálati engedélyt megtagadó kereskedelmi miniszteri leirat tárgyalása.

Az ártézi víznek az elemi iskolába való bevezetése.

Juranics utca helyes elnevezése iránt javaslat tétel. stb.

a táplálék mennyiségnek a ledolgozására naponként három órás séta-gyakorlatot kell tartanunk. Ez az ember azt mondja hogy nagyon hamar helyre áll majd az étvágyunk.

Felállt és az ajtó felé tartott.

— Hová mész? — kérdezte a férje.

— Megrendelem az amerikai mogyorót. Aztán nézd csak Gusztit... az az ember nem mondta meg, milyen lehet a tojás, ... hm, nem gondolod... hogy pulyka tojás is lehet...?

— Ó persze, csak ronts el mindent az asszonyos eszeddel! Miért nem mindjárt strucc-tojás? Nem, nem, tyuktojásnak kell lenni. Azt már nem bánom, hogy mekkora, de tyuk-tojás legyen.

— Nem magam miatt mondom — szölt Pottlené szemrehányóan, én nem vagyok nagyevő. De te — félek, hogy nem fogsz dolgozni tudni, ha...

— No, ha eddig, azt hitted, hogy nincs bennem lelki erő, hát nagyon hamar meg fogod változtatni a véleményedet, háromszor látva napjában férjedet, amint Graham kenyeret eszik.

A diéta első napja vasárnapra esett. Reggelinél Pottle ur kiterítette maga előtt a

nyomatott papirost. Mikor az utolsó morzsa kenyeret is fölszedegette a tányérról, egyszerre csak felugrott.

— Idenezz, mit csináltunk! — kiabált. Itt az van, hogy a reggelit egy fél óra alatt kell elfogyasztani és mi öt perc alatt végeztünk.

— Hát együnk még valamit, hogy kitöltjük az időt, — ajánlotta Pottlené szeliden. — Talán a Graham kenyeret nem is úgy kell lemérni mint a másikat. Nos, eszünk még egy falatot?

— Ha leeresztenéd a hajad, — mondotta Pottle ur megvetően — aztán egyik kezébe egy almát, másikba egy darab Graham-kenyeret fognál, kitűnő modell lennél az „Adámot kísértő Éva“ című festményhez. Az ebédet azonban befejeztük.

Egész reggel nagyon nyugtalan volt és valami farkas-szerű volt a szemében, mikor visszatért az egy óráig tartó sétáról. Az ebédnél mélyen belestüllesztette kezét az amerikai mogyoróba. Jó marokkal szedett ki. Pottlené még rakott utána vagy egy fél-tucatot a tányérjára, oly barátságos mosoly kíséretében, hogy lehetetlenség volt protestálni.

Nyílt levél.

Dr. Kriszt Béla urnak a „Szigetvár és Vidéke“ felelős szerkesztője

Szigetvár.

Kedves Barátom!

Midőn a „Szigetvár és Vidéke“ című lapod megindult, szívesen tettem megtisztelő felhívásodnak eleget s örömmel lettem volna szerény tollammal továbbra is közreműködő, lapod munkatársai sorában. Amde csakhamar észrevettem, hogy lapodban — hiszem akaratod ellenére — egyes, a közjóért fárado becsületes és jellemes egyéniségek ellen támadó cikkek jelentek meg; ez a körülmény tartott vissza attól, hogy a szerkesztői üzenetekben többször hozzám intézett, megtisztelő felhívásodnak eleget ne tegyek, és indított arra, hogy lapodat szellemileg ne támogassam.

Most azonban, midőn a Szigetváron legutóbb megejtett törvényhatósági választás utóhangjául lapodban Sch. F. tollából valóban felháborítóan durva támadás jelent meg a közügyek érdekében évek hosszú sora óta vármegyénkben tevékeny szerepet vívő, nagy tekintélynek örvendő, kifogástalan egyéniségű és közszeretettel álló Dr. Rusa törvényhatósági képviselő ur ellen; — továbbá, midőn ugyan ezen cikk keretében gonosz célzattal: „bagó együlethez címzett felekezeti társadalmi egyesület“ címmel pellengére lett állítva a katolikus földmivesek köre: a szigetvári *Katolikus Polgári kör* és ha nem is kifejezetten, de érintve van a cikk hangja által minden kath. intézmény s ezek közt egy a hazánk jövője boldogulását irányító, iparosainak valóban kulturális hivatást végző egyesülete: a *szigetvári kath. legényegylet*, a mely hivatásának megfelelően kifogástalanul teljesíti derék iparosaink szellemi szórakoztatását, önművelődését és nagy áldozatok árán előteremtett, díszes termével a „bagó egyletek“-nek ne-

vezhető, korecsmai tivornyák lebuj helyei felett templomként kimagasló, tisztességes helyiségeiben gyújtja meg a kultura fáklyáit; — megbocsáss, a felháborító támadások után lapodnak nemesakhogy a szellemi támogatást végleg felmondom, hanem a lapot is visszaküldöm és kérem, hogy annak nevére való irányítását beszüntetni sziveskedjél.

Lapod szelleme ellentétben áll az újságírásra táplált elveimmel s így lapodnál hivatásom funkciói közül csak a leg-szomorúbb ténykedést: a temetést (*nekrológ irást*) végezhetném, — ezt pedig ugye Te sem engednéd?! Különbö béke ve-lünk!

Szentlászló, 1910. december 6.

tisztelő barátod
Gosztonyi Jenő
plebános.

A képviselőház ülése.

Bécs december 9.

A képviselőház ma délelőtt 10 órakor Berzeviczy Albert elnök elnöklésével ülést tartott. Az elnöki bejelentések és előterjesztések során meleg hangon parentálta el a váratlanul elhunyt Heinc Hugót. A képviselőház részvétét az ülés jegyzőkönyvében megörökítette. Az elnöki előterjesztés után

Lukács László pénzügyminiszter az illeték kiszabásról szóló törvényjavaslatot terjesztette be.

Most áttértek az indennitas folytatolagos tárgyalására.

Justh János az üngöztatta, hogy a kormány tervei eléggé érthetővé teszik, miért nem viseltetik bizalommal iránta az ellenzék.

Kun Béla az önálló bank szükségességéről beszélt és sűrű közbeszólások között a hadügyi követeléseket

— Kiejtettél egy párt az újaid közt, — mondta. — Láttam.

Az ebéd hangtalanul folyt le, csak a mogyoró héjak ropogtak.

— Ugy érzem, — mondotta aztán mélységes meggyőződéssel, — mintha újra kezdeném az életet.

Az asszonynak erre ideája jött.

— Van aludtje! — kiáltott. — Nem akarsz aludtjejet?

— Aludtje! — mondta megbotrankozva Pottle ur, — Szent Plátó és a Hét Alvók.

Más alkalommal ékesen fejezte volna ki magát, de most nagyon győnge volt.

— Valami jó már is van, — tette hozzá később, szeliden, mint egy juh.

— Egy csöppet sem érzem túlterhelve a gyomrom.

Egész délután otthon maradt, fel és alá járt a szobában, mint valami ketrechezát vadállat, etetés idején. Az utolsó étkezés pont hat órakor vette kezdetét és véget ért hat óra öt perckor.

— Mert ne vehetnénk egy kis vajot hozzá? — kérdezte Pottlené bátortalanul.

— Sok! — mondta a férje rekedten.

kifogásolta. Hevesen támadta a kormányt. A készfizetéseket megigérte, de aztán port hintett a nemzet szemébe. Végül erősen hangsúlyozta, hogy a Justh-párt őszintén követeli az általános választójog megvalósítását.

Miskosevics Kanut személyes meg-támadtatás címén kért szót, mert Kun Béla beszéde közben megbántotta őt.

Ugron Zoltán Udvarhelymegye közgazgatási állapotaival foglalkozott. A javaslatot elfogadta.

Apponyi Albert gróf, *Maylender* Mihály szerdai beszédével foglalkozva azt bizonyította be, hogy az indemnitás megszavazása bizalmi kérdés.

Az ülés 2 óra után ért véget.

Szigetvár — sárváros.

Mi türes-tagadás: városunk elég sáros arra, hogy ezt a hibáját a cimben foglalt meghatározással illessük. Késő ősztől — késő tavaszig sár van kivétel nélkül minden utcában, a különbség csak az, hogy egyikben kevesebb, másikban több van ebből a köztisztasággellenes anyagból. Szó sincs róla, ennek oka nagyjából a város fekvésében, talajviszonyaiban van, mert minden alacsony fekvésű, puha talaju község sáros, de részes abban, hogy oly sokat és annyira sáros Szigetvár, a hatóság és közönség is. Nem megrováskép mondjuk ezt, de rá kell mutatni a baj okára, ha annak orvoslását óhajtjuk.

A természeti viszonyokon kívül főleg a kövezet hiánya s a hiányos kövezés a sárosodás okozója. Ha minden utcánkra kiterjedő jó kövezetünk volna, könnyű lenne egy kis tisztogatással a sarat eltüntetni, de utcáink nagyrésze kövezetlen, a meglévő kövezet pedig, a vasuti utca aszfalt burkolatát kivéve, felette hiányos. Az egész város kikövezése persze csak a jövő zenéje, de talán egy-egy dallamot lehetne ebből a zenéből megszólaltatni akként, hogy évről-évre egy-egy utca kikövezése beállítatnék a költségvetésbe, másként sohasem érjük el a teljes kövezetet s vele a sár kipsztlását.

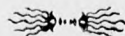
A hiányos kövezés pedig abban jelentkezik, hogy a főforgalmi utvonal, a várost egészen átszelő országút, valamint a Hosszu utca makadam kövezete nem terjed a kocsit egész szélességére. A kövezett utközép két oldalán kövezetlen s ennek folytán a kövezetlen részre letérő nagy kocsiforgalom a felázott talajt fölívágja, sarát kerékeire szedi s azt a kövezett részre érve ott lehelatja és így sokszorosan megnöveli ennek a résznek amugy is elég nagy sarát. El kell ősmerni, hogy az uttestről huzogatják, hordják a sarat, de ez megállapíthatólag hiába való munka, mert a kocsit kétoldalról a sár újra visszahordódik az ut derekára s onnét viszik a szekerek, kocsik és járókelők szerteszét. A makadam kövezet bizonyos fokig ugyan mindig sáros, de a mi ilyen burkolatu főutaink tulságosan sárosak, ami már a burkolat természetére nem vihető vissza, hanem az említett hiányos kövezésben leli okát.

Makadamos utjainkon kétségen kívül csökkenteni lehetne a sár képződését, ha az egész uttest tehát a ma kövezetlen utszélek is burkolva volnának. Ki kellene tehát a megynél eszközölni, hogy ez a rész is kiköveztessek, ha másként nem legalább úgy, hogy ősz kezdetén ez az utrészt kavicssal hintenék be és lehengetetnék.

Képződik az utca sara úgy is, hogy a kikövezetlen utcák sara vitelik át a főutakra. — Figyelje meg bárki is a vasuti utcának azt a részét, hol a fasorból az aszfaltra térnek a kocsik vagy a vámközzel találkozó részt avagy a templom előttit s tapasztalja, hogy a sáros utcákról, mint kerül a közlekedés útján a tiszta kövezetre is a sár. Ezen úgy lehetne segíteni, ha a kövezetlen utak torkolatát pár ölnyire kiköveznék. Így a sár e kövezett részen rázódna le s ezzel meg lehetne akadályozni annak tovább hurcolását, persze az utca torkolat e részének kellő tisztántartásával.

A gyalogutakról mondani valóinkat jövő számban adjuk közre.

Egy járó-kelő.

Fél perc alatt végzett vele. Mikor az utolsó falat is eltűnt, így szólt:

— Éhes vagyok.

— Van hideg borjusult, mondta Pottlené teleszájjal. De te nem szereted a hideg borjut.

— Csak hozd! mondta a férje.

Rövid idő alatt befejezett két szelet borjut, egy feltucat hideg burgonyát, — aztán ragyogó szemekkel nézett körül.

— Rakj tüzet és főzz hat tojást — mondta feleségének, ellentmondást nem tűrő hangon.

Mikor egy óra múlva lefeküdtek, még hozzátette:

— Tíz év óta nem volt ilyen étvágyam. Holnap bemegyünk a városba Panci és eszünk egy jó vastag ebédet. Azt a gyógyászt pedig lelövöm.

H I R E K.

— Olay Lajos nagybeteg.

A legőszintébb részvétellel vettük a sajnálatos hírt, hogy *Olay* Lajos karcagi közjegyző, a szigetvári kerület hosszabb időn át volt szeretve tisztelt országgyűlési képviselője oly súlyosan megbetegedett, hogy családja egy budapesti szanatóriumba szállította. *Olay* Lajos az utóbbi időben nagyfokú idegességben szenvedett, amely egyre erősebben elharapódzott rajta. A szenvedő *Olay* iránt a részvét mindenütt általános. Szívvel kívánunk neki mielőbbi teljes felgyógyulást és jó egészséget.

— Az igazoló-választmány ülése. Somogyvármegye igazoló választmánya kapcsolatban a most lezajlott törvényhatósági bizottsági tagválasztásokkal folyó hó 19-én ülést tart *Kacsóvics* Lajos alispán elnöklésével.

— Elmarad a ref. Istentisztelet. Az alábbi sorok közlésére kértünk fel:

Tekintetes szerkesztő ur!

Tisztelettel kérem a t. címet, legyen szives becseslapja legközelebbi számában a következőket közölni:

Értesítés. Értesítem a szigetvári t. ref. hitsorsosokat, miszerint a folyó hó 18-án megtartani szándékolt isteni tiszteletet, betegségem miatt — sajnálatomra — nem tarthatom meg. Azonban mihegyt egészségi állapotom engedi, az elmaradt isteni tisztelet azonnal meg fog tartatni. Tisztelettel. Hobol 1910. dec. 8.

Fejérváry Gyula ref. lelkész.

— A törvényhatóság alakuló gyűlése.

A lezajlott törvényhatósági tagválasztások befejeztével Somogyvármegye törvényhatósága előreláthatóan f. hó 28-án tartja meg alakuló közgyűlést, hogy az egyes bizottságokba a megüresedett tagsági helyekre a választásokat megejthesse.

— A szigetvári lsr. jótékony nőegylet

f. hó 3-án szombaton este tartotta meg a Korona szálloda nagytermében műsoros estélyét. — A megjelenteket *Osztérreicher* Adolf üdvözölte és igen sikeres bevezető beszédeben a női szivekről, a női jótékonyaságról azok áldásos hatásáról emlékezett meg és csak ezután tartotta meg fiatalkori visszaemlékezését tárgyaló felolvasását. *Mendelsohn* E. moll koncertjét *Deutsch* Ilonka és *Nuchs* Bözsike zongorán igen ügyesen játszották, majd *Weisz* Margit mondott minden tekintetben sikerült monológot. *Karcag* Jenő hegedűn Ernst elegiáját játszotta. Teljesen szabatos, kiforrott játékával nagy és általános hatást ért el. Zongorán *Lewin* Cornélia kísért, s kár, hogy a kíséret egyes helyeken túl erős volt. — *Fehér* Miklós sikerülten előadott melodramája fejezte be a műsort. — Műsor után tánc következett.

— Somogyvármegye jövő évi választói.

Somogyvármegye képviselő-választóinak 1911 évi névsorát nemrég állították össze. A vármegye központi választmánya f. hó 14-én délelőtt 11 órakor *Kacsóvics* Lajos alispán elnöklésével ülést tart és ezen a képviselő választók 1911. évi névjegyzékét véglegesen megállapítja.

— H nem holnap majd teszünk az asztra egy kis vajat, arra szabad majd nézni, hogy jobb étvágya legyen az embernek.

Szokatlanul korán, este 9 órakor feküdtek le ezen a napon,

Éjfél felé lehetett, mikor Pottle ur arra ébredt, hogy pokoli étvágy marja a belsejét. Körül se nézve, halkán lecsuszott az ágyról és nyilegyenesen a konyha felé tartott.

Meg volt lepetve, mikor az ajtó hasadékan át világosság ütött a szemébe. Első gondolata az volt, hogy rablók.

Aztán összeszedte a bátorságát és benyitott.

Pottlené arcát bünös pirosság borította be, amint a zajra kiejtette kezéből a kanalat.

— Azt hittem, alszol, — mondotta.

— Mi az? — kérdezte Pottle ur rekedten.

— Almásrétes.

— Adjál.

— **Meghívó.** A „Szigetvári Jótékony Keresztény Nőegylet“ mai tea-uzsonnájára szives látogatást kér a választmány. Egy csésze tea 50 fillér. Kezdeté d. u. 4 órakor.

— **Levél a szerkesztőhöz.** *Tekintetes Bárvarth Gyula urnak a „Délsomogy“ szerkesztője Szigetvár. Kedves Barátom!* Igen kérlek, hogy a Dr. Kriszt szerkesztő urnak címzett ezen nyílt levelet becses lapodban közzétenni sziveskedjél, egyben kijelentem, hogy mint eddig is, úgy ezentul is korrekt szellemű lapod gárdájához tartozom, s bármikor tollam rendelkezésére áll; — például ha kell, az ideai karácsonyi cikk dolgában is! — Kiváló tisztelettel ölel Szentlászlón, 1910. dec. 6. híved s barátod *Gosztonyi Jenő* plebános.

Szivesen és örömmel vettük lapunk illesztis régi munkatársának Gosztonyi Jenő plebánosnak a kiváló írónak levelét s azt hisszük, hogy t. olvasóink is örömmel fogadják az ő tollából az ideai karácsony ünnepi vezéreikket. (szerk).

— **A közmunka megváltásáról.** A vármegyei közigazgatási bizottság a község azon határozatát, hogy a községi közmunkát fele részben mindenki köteles megváltani, helybenhagyta s így a jövő évben ezen intézkedés már életbe lép.

— **A keresztény-zsidó házasságok száma** az 1909. évben 647 volt. Az 1897. óta tehát 13 év alatt az összes keresztény-zsidó házasság 5092 volt. A egyes házasságból nyeresége a róm. katolikusoknak volt csupán, a többi felekezetek kivétel nélkül vesztettek.

— **Drágább a rizs.** Az élelmiszerek rohamos áremelkedése csaknem minden árucikknél észlelhető. Nincs nap, mely valami kellemetlen meglepetést ne hozna a kiuzsorzott fogyasztóknak. Ma arról értesülünk, hogy a rizsárak az utóbbi napokban ismét emelkedtek. Száz kilogramm rizs ára jelenleg 46—50 korona között ingadozik. Ilyen magas árak még alig fordultak elő a piacon.

— **Olcsóbb a cukor.** A mult napokban végre egy örvendetes hír lepte meg a drágaságtól, a folyton emelkedő áráktól meggyötört közönséget: a cukor ára 12 fillérrel csökkent és pedig azért mert igen jó repa-termésünk volt.

— **Lopott mert fázott** Szapács István 17 éves foglalkozás nélküli csavargó fia mint napszámos dolgozott Rosenberg Ignác barcsi lakosnál, midőn az más lakásba költözött s ekkor egy pár sevrő cipőt 14 korona értékben ellopott. A napokban aztán káros, felismerte a cipőt a fiu lábán és a csendőrséggel letartoztatta. A büntető bíróság előtt a fiatal kora bünös mentségül azt hozta fel, hogy a cipőket azért lopta, mert neki nem volt és nagyon fázott a lába.

— **Kulturkép.** Magyarországon ez idő szerint 427.000 tanköteles nem jár iskolában. — Bizony ez nagyon is elszomorító dolog, sőt olyan, amelyhez nem kell kommentár.

— **A mérleg meghamisítása.** A hatásköri bíróság legújabb határozata szerint ha a kereskedő üzletének a törvényes rendelkezéseknek megfelelő mérleget csalárd módon a vevő közönség kárára hamisítja, csalás vétségét követi el s az ügy elbírálása nem a közigazgatási hatóság, hanem a rendes bíróság hatáskörébe esik.

— **Sok a korcsma.** A pénzügyminiszter több felmerült esetből kifolyólag kimondta, hogy a háromezer lakosnál kisebb népességű községben a már meglévő egy vendéglőn kívül csak akkor adhat egy újabb korlátolt engedélyt a pénzügyigazgatóság, ha a község fürdőhely, vagy idegen forgalmi központ.

— **Több lesz a pénzügyőr.** Az 1911. évben életbe lépő új szeszadó törvény következtében a pénzügyminiszter 200 új állást rendszeresített és pedig: 100 pénzügyőri szemlési állást egyenként 1200 koronára zsolddal és 100 pénzügyőri fővigyázói állást évi 1000 korona zsolddal. Összesen tehát 220.000 korona személyzetsszaporítási többletköltséggel jár egyelőre az új szeszadó-törvény. És ki tudja, mennyi új adóteher jövedelemmel!

Apró történetek.

A ravasz művész.

Egy bohém barátunk mesélte el a napokban a törzsasztalnál az alábbi pompás történetet:

Egy igen csinos hölgyről volt szó, a ki a vígszínháznak is volt tagja, de mivel a leghosszabb szerepe sem terjedt többre 3—4 szónál, a szerződés leteltével elment vidékre kabarézni. Egy kisebb dunántúli városban játszott nem régiben. Az utolsó napon a szálloda pincére hosszú és borsos számlát hozott a reggeli mellé. A művész végig pillantott a számlán, aztán rövid gondolkodás után így szólt:

— Küldje fel a tulajdonos urat.

A tulajdonos ur kikapós ember s a felesége híres arról, hogy áspis féltékenységi asszony. Szóval bekopogtat a művésznőnél a tulajdonos és a kínálásra helyet foglal.

— Édes vendéglős ur, engedje el a szálloda kontót.

— Sajnálom, nagysád, de nem tehetem.

— Ez az utolsó szava?

— Ez.

— Hát most vagy azonnal ráírja a számlára, hogy „felvettem,” vagy pedig segítségért kiáltok.

A tulajdonos rémült sietséggel nyugtázza a számlát s a kis ravasz nyugodtan elutazott.

Apró hirdetés.

Egyik közeli szomszéd városban történt a mult héten, hogy az arany ifjuság egyik jókedélyű tagja egy idő óta feltűnően ráncos homlokkal mászkált az utcákon. Senki sem tudta hogy mi baja van, míg végre egyik idősebb nős barátja elfogta és kivallatta. A fiu meggyönt. Elmondta, hogy megunt a legényéletet, a kávéházat, az éjszakai csavargást és okvetlenül megakar házasodni. Csak nem tud hogyan hozzá fogni.

— Édes Gyurka, segíts nekem megházasodni. Segíts keresni valami jó, feleségnek való nőt.

— Rendben van. Majd nézd meg azt a nagyszerű apróhirdetést amit holnapra csinállok neked „Tapasztalatlan” jelige alatt megtalálod.

Az ifju másnap kezébe vette a jelzett

lapot és a következő apróhirdetést találta benne:

Tapasztalatlan ifju a ki házasodni készül, keres egy tapasztalt idősebb jó embert, aki arról a szándékáról lebeszélje. Leveleket „Tapasztalatlan” jeligére kér a kiadóba.

A Szt. János előtt.

Tegnapelőtt este történt, hogy városunknak egyik közismert lumpja, berugott állapotban megáll a piac téren a Szt. János kápolna vasrácsozata előtt és ajtataskodni kezd.

— Dicső vagy, fényes vagy, mint a holdfény olyan vagy.

Hallja ezt egy gézengúz eszmadia inas és a kápolna oldalala melől kísérteties hangon így szól:

— Részeg vagy, piszkos vagy, mint a disznó olyan vagy.

Megrökönyödik erre a mi szegény lumpunk, leborul a szobor előtt és fogvacogva könyörög:

— Óh ne mondd azt János...

Közigazdaság.

□ A gabonafélék megdőlése.

Minden gazda tudja azt, hogy legjobb talajokon szokott a buza leggyakrabban megdőlni. A mélyfekvésű humuszdos talajok azok, amelyekben néha nem is lehet búzát termesztetni, mer téneg mostoha évben is megdőlni az, holott ha az ilyen talajok buzatermelésre alkalmassá tehetők volnának, kétségen kívül óriási terméseket adnának.

Sokszor irtuk s arra figyelmeztettük gazdatársainkat, hogy az ilyen humuszdos talajokon csak azért dől meg a vetés, mert aranytalanul sok benne a légeny s kevés a foszfor, aminek természetes következménye hogy növényzete rendkívül buja fejlődésre kényszerítetik a fölös mennyiségben levő légeny által, de nincs eléggé ellentálló struktúrája, mert kevés benne a foszfor. Elmondottuk akárhányszor, hogy az ilyen talajban foszfortrágyázással kell a táplálóanyagok egyensúlyát helyreállítani aminek természetes következménye a növényzet erőteljesebb fejlődése, természetes következménye tehát az is, hogy a növénye nem fog megdőlni s hogy óriási terméseket fog szolgáltatni.

Legújabbán aztán Guffroy francia professzor végzett ezirányú kísérleteket s a „Gabonák megdőlése” című cikkében, növényélettani fejtegetésektől is kísérve, határozottan kimondja, hogy a foszfortrágya hatalmas eszköz a gazda kezében a megdőlés elleni küzdelemben, olyan eszköz, melyet egy gazdának sem volna szabad felhasználatlanul hagyni. Guffroy kísérleteiből kitűnik, hogy az ősszel elegendő mennyiségben alkalmazott szuperfoszfát csaknem minden esetben megakadályozza a megdőlést, de sőt a tavaszi fogasolás előtt alkalmazott foszforfejtágyázás is sok esetben megakadályozta a megdőlést, ellenben a késői fogasolás és fejtágyázás soha sem vezetett eredményre.

Ezen pontosan végrehajtott kísérletek

is bizonyítják tehát, hogy a szuperfoszfát alkalmazásával olyan mélyebben fekvő völgyekben s egyéb gazdag talajokon is lehet húzát termelni, ahol eddig a nagymérvű megdőlés miatt lehetetlen volt azt tenni.

NYILT-TÉR.

Ezen rovat alatt közlőttekét nem vállal felelősséget a szerkesztő

Válasz egy förmedvényre.

A törvényhatósági bizottsági tagválasztások után egy durván támadó vezető cikk jelent meg a „Szigetvár és vidéke” című társadalmi lapban, Sch. F. aláírással, melyben a rozsdás tollú író a helybeli földműveseket, de különösen az iparos osztályt támadja és a hálátlanság vádjával illeti mindazokat, kik nem Farkas Gyula tb. főszolgabíróra szavaztak.

Noshát lássuk és szállítsuk le a legalacsonyabb fokra az írka firkát.

A szigetvári iparosság tiszteli becsüli Farkas Gyula tb. főszolgabíró urat s kijelenti nevünkben, hogy nem is az ő személye ellen szavazott, de elvét és meggyőződését követte. Ami a hálát illeti arra vonatkozólag jegyezze meg a fogadatlan prokátor jelölt, ki apagyilkosként merészelt bennünket vádolni, hogy mi tőle kioktatást nem kerünk. S a helyi iparosság tisztoséges munkával keresi a kenyerét és tartja el a családját, tehát senkinek hálával ezért nem tartozik, hanem egy hivatalos kötelességet hiven teljesítő tisztviselővel szemben mindig elismeréssel viseltetik s szerintünk ezek közé tartozik Farkas Gyula ur is, kinek azt hiszük nem volt szüksége arra, hogy Sch. F. pártfogásába és védelmébe vegye, mert ő erre nincs ráutalva. Továbbá hálával csak oly egyén tartozik, például a sok közül, kit mások szánalomból taníttatnak, ruháznak és hol itt, hol ott, hónapokig eltartanak.

Különbben mi a cikkirő förmedvényével nem tartjuk érdemesnek foglalkozni. S végül kijelentjük, hogy durva támadásait a lehátározottabban vissza utasítjuk, mert a szigetvári iparosság még annyira józan és önálló, hogy elveit és meggyőződését követvén, magát ilyen fele ostoba cikke által befolyásolni nem hagyja s ami becsületbeli kötelességére vonatkozik, arra nézve pedig tanácsot sem Sch. F. től sem a Szigetvár és vidéke munkatársaitól nem kér, mert hiába is kérne.

Ezeket kívántuk megmondani a dr. Szabó és dr. Rusa Ernőre szavazó iparosság részszeről.

Szigetvár, 1910 dec. 10.

Több szigetvári független iparos.

Szerkesztői üzenetek.

G. J. Szentlászó. Kivánságodnak eloget tetünk, a „Nyilt-levelet” mai számunkban közreadtuk. Az ígért karácsonyi cikket előre is köszönjük. Szívvelyes üdvözet!

H. L. Legközelebb sorra kerül. Üdvözet!

Választó-polgár. Ön azt kérde tőlünk, hogy a fővárosi lapok miként irtak Herczeg Sándor beszédéről? A tekintélyes nagy lapok közül, hogy csak egyet említsünk, például az Újság szóról szóra ezeket írja:

Az első szónok Herczeg Sándor volt, a ki a kizsgádzák ügyes-bajos dolgait teregette ki a Ház

előtt. A téma kétségtelenül érdekes, de vannak emberek, a kiknek kezében az arany is szurokka válik. Vakmerőség volna azt állítani hogy Herczeg Sándor nem közjük való.

Hasonló szellemben irt még a „Pesti hirlap” s még más lapok is.

Független iparosok. Közöltünk, Nincs benne mértés, Csak az igazat mondták meg. Lapunk a derék iparosságnak mindig rendelkezésére áll.

Régi előfizető. Tengerész hadapród csak érettségi bizonyítvánnyal lehet. Prospektust a pólai cs. és kir. teuernagyhi hivataltól kell kórni.

D. V. A cikk már idejét multa.

Öszirózsa. Szépitő szereket nem ajálhatunk.

M. L. Egyiket sem használhatjuk.

Mercur. Sorsjegyeik nem nyertek.

Többeknek. Legközelebb válaszolunk.

Gabona-piacz.

Fuchs A. Fia gabonakeresk. jelentése szeri int

Árak 50 kilogramonként értetődnek.

Szigetvár, 1910. december 9-én.

Buza	—	K 10,30	10,40
Rozs	—	7,10	7,20
Árpa	—	7,50	—
Zab	—	7,20	7,30
Tengeri csöves	—	3, —	—
Bukköny	—	6,50	—
Bab	—	10,20	—

Korszakot alkotó ujdonság a TÉGLAIPARBAN.

Szabadalmazott 1910 modellű

Téglavetőgép.

10 óra alatt 10—12.000 téglát állít elő bármilyen téglagyártásra alkalmas anyagból, minden előzetes előkészítés nélkül. Teljesen pótolja a kézi vetést. Hajtóerő két ló, két ökör, vagy egy 5—6 lóerős motor. Nem kell hozzá sem gépház, sem alapozás, kezelésére gyermekek is megfelelnek. Olcsó beszerzési ár.

Téglagyárak teljes berendezése, iszapoló berendezések, kötörök, golyó- és dobörölőmalmok.

A meissenai „Jacobiwerk” (Németország) vezérképvisletében

GELLÉRT IGNÁCZ és Társa

Budapest, VI., Teréz-körut 41.

Legmesszebbmenő jótállás.

Kedvező fizetési feltételek.

Felhívás!

A „Polgári Önségélyző Egylet Szövetkezet”

SZIGETVÁROTT
igazgatóságától,

mellyel a nagyérdemű közönség tudomására hozza, miszerint a

15-IK ÉVTÁRSULAT alakulása céljából

a részvények jegyzése

1910. november hó 12-én vette kezdetét.

Az évtársulat 5 egymást követő évre alakul.

A vidéken lakó részvényesek befizetések díjmentesen való eszközlésére az intézet postatakarékpénztári befizetési lapokat kívánatra ingyen küld.

Részvények mindennap jegyezhetők, minden részvény után 10 fillér beiratási díj fizetendő.

A heti befizetések kedden, szerdán, csütörtökön és pénteken eszközölhetők.

Kelt Szigetvárott a „Polgári Önségélyző Egylet Szövetkezet Szigetvárott” igazgatóságának 1910. évi november hó 12-én tartott üléséből.

Dr. Kriszt Béla
ügyvéd, intézeti ügyész.

Nicsovics Vazul
h. vezérigazgató.

Eladó téglatelep.

A szigetvári határban egy jó forgalmu téglatelep, közönség megszüntetése végett **szabad kézből eladó.**

A 3 holdas területen 5 ereszes cserépszindely félszer vető deszkákkal és két téglafélszer 20—20 méter oldal takarókkal ellátva. Három szobás cselelédlakás zárt sertésólakkal.

Hetvenezeres tégláégető stok-kemence, szénégetésre berendezve tetőzettel vasajtókkal és hozzátartozó tüzelő szerszámokkal, padló deszkákkal.

Az összes épületek cserépfedéssel.

A vétel részlet fizetésre is történhetik.

Venni szándékozók irjanak:

ifj. Kelemen Ferencz és Góbi István
tulajdonosoknak
Hobol u. p. Szigetvár.

Hirdetéseket
jutányos árért vesz fel
a kiadóhivatal
és
Kozáry Ede
könyvkereskedő.

Figyelmeztetés!

A Schicht
szarvasszappan

valódi csakis a

Schicht

névvel és a „szarvas” védjegyvel

869 sz.
1910 végrh.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881 évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a bécsi cs. és kir. járásbírósnak 1910 évi C IX 1922/4 számú végzése következtében Duchon Ödön ügyvéd által képviselt Fritsch et Co cég javára 805 kor. 86 fill. s jár erejéig 1910 évi január hó 10-én foganatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 2140 kor. becsült következő ingóságok u. m. rőfös áruk nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a szigetvári kir. járás bíróság 1910 évi V. 9/4 számú végzése folytán 805 kor. 85 fill. tőkekövetelés, ennek különböző időktől járó 6% kamatai 1/3% váltódíj és eddig összesen 89 kor. 05 fillér-

ben bíróság már megállapított költségek erejéig **Szigetvárott alperes üzletében** Zrínyi tér 68 sz. alatt leendő megtartására 1910 évi december hó 14-ik napjának délutáni 3^{1/2} órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108 §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120 §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Szigetváron 1910 évi nov. hó 30.

Klie János
kir. jbir. végrehajtó.

Legközelebb megjelenik a képviselőházban most letárgyalt POLGÁRI PERRENDTARTÁS

cimű könyv

Bírák, ügyvédek, kereskedők és iparosoknak nélkülözhetetlen!
Összeállította, magyarázatokkal és széljegyzetekkel ellátta:

Csilléry Dávid kir. járásbíró.

A 400 oldalra terjedő törvénykönyv mely a legfinomabb papírra zsebben hordható alakban lesz kiállítva **bolti ára füzve 6 korona.**

Megrendelhető:

Manják és Tóth könyvkiadóknál Nagykarolyban
és minden hazai könyvkereskedőnél

Szigetvári segély-egylet szövetkezet alakult 1872.

Felhívás!

A szigetvári segély-egylet 1906. évi társulat részvényei f. év végével leszámolnak, az igazgatóság **egy új 39-ik évi társulat**

alakítását határozta el.

Értesítetnek tehát mindazok kik résztvenni óhajtanak, hogy részvényeket f. évi november hó 15-étől az évi rendes közgyűlésig az intézet helyiségében előjegyezhetnek.

Barson Pajtás Jakab és Lovrencsics József uraknál. — Baranya-Sellyén pedig Krommer Károly urnál.

Az előjegyzésnél részvényenkint 10 fillér beiktatási díj fizetendő. A vidéken lakó egyesületi tagok teljesítendő költségmentes befizetések céljából a m. kis. postatakarékpénztárnál nyitott, chek számlánk befizetési lapjait kívánatra megküldjük.

Kölcsönök már januárban folyósíttatnak.

Kelt a szigetvári segélyegylet szövetkezet 1910. évi november 4-én tartott igazgatósági üléséből.

Szabó Sándor
ügyvéd, titkár.

Oscsodál Gusztáv
vezér-igazgató.